

Balanç d'un aplec catalano-llenguadocià

El propassat 22 de maig es reunien de nou, aquest cop a Girona, a la Casa de Cultura Tomàs de Lorenzana, representants de centres d'estudis de banda i banda del Pirineu. La iniciativa, sorgida fa tres anys de part dellà el Pirineu, té un aire poc formalista, més aviat de relació humana i personal, i mira d'anar estrenyent vincles a fi que un dia pugui haver-hi propostes de conjunt i eventuais resultats tangibles d'aquest col·lectiu d'institucions i d'investigadors del que en podríem dir –amb perdó pel mot– *euroregió*: Catalunya, Andorra, Llenguadoc.

La qüestió onomàstica, permanent en nosaltres, provocà d'entrada un o altre comentari. Els aplecs fets a França es deien *Rencontres de sociétés savantes du Midi de la France et de la frontière catalane*; aquí s'anomenà *Trobada de centres d'estudis locals del Llenguadoc-Rosselló, Cerdanya, Andorra i la regió de Girona*. Pot semblar pintoresc, si es vol, però la realitat primicera que es designa en el pla dels continguts tampoc no aconsella d'anar més enllà. I, a més, tot té una explicació. *Local* és en el sentit anglosaxó del terme, és a dir, per a nosaltres més aviat, bé que no exclusivament, vol dir comarcal. L'especificitat andorrana no requereix cap comentari, la cerdana respon a la unitat ben vigent entre els cerdans («Meitat de França, meitat d'Espanya...», recordeu). No diré res de la denominació de l'àrea francesa, i de la d'aquí diré que l'amfitrió era el Patronat de Cultura «Francesc Eiximenis», que aplega els centres comarcals de la regió de Girona, i que ho era

amb una perspectiva catalana que esdevingué evident.

Dit això, provem de dir com va anar. Girona, seu acordada a la darrera trobada, a Cuixà (Conflent), el juny de l'any passat, va acollir la 3a Trobada-Rencontre amb un format definit. El programa a desenvolupar intentava ser útil als centres assistents deçà i dellà la ratlla. Feta la rebuda oficial, a càrrec de Josep Arnau, president del Patronat, i de l'obligada intervenció de l'organització a càrrec de Pere Freixas, que n'és secretari, Pep Caballé, home versat en edició per ordinador i professional del ram, exposà amb suport gràfic ben d'agrair les estratègies i els avenços tècnics que permeten avui de millorar i controlar més les publicacions de qualsevol institució –i que, dit sigui de passada, impliquen un abaratiment de costos no gens menyspreable. Certament, la cosa suscità interès i un cert diàleg.

Tot darrera, Joaquim Albareda, professor de la UdG i un dels dirigents de la Coordinadora de centres d'estudis de parla catalana, s'hi va referir com a instrument de col·laboració i ho va oferir com a element de reflexió i com a possibilitat mútua de relació científica. Amb les seves paraules hom obria, doncs, a partir de la convocatòria gironina (que tenia la seva arrel en el fet fronterer), el ventall de les entitats de l'àrea lingüística catalana com a marc mental i de treball no discutit, en general i de moment, entre nosaltres, malgrat l'indefallent embolic nominalístic a què m'he referit més amunt. Hi hagué debat i intercanvi d'idees amb una certa vivesa, on

3a. Trobada de Centres d'Estudis Locals del Llenguadoc-Rosselló, Cerdanya, Andorra i la Regió de Girona.

Casa de Cultura "Tomàs de Lorenzana"
Girona, 22 de maig de 1993

3ème. Rencontre de Centres d'Etudes Locaux du Languedoc-Roussillon, Cerdagne, Andorre et de la Région de Girona

Maison de la Culture "Tomàs de Lorenzana"
Girona, le 22 mai 1993

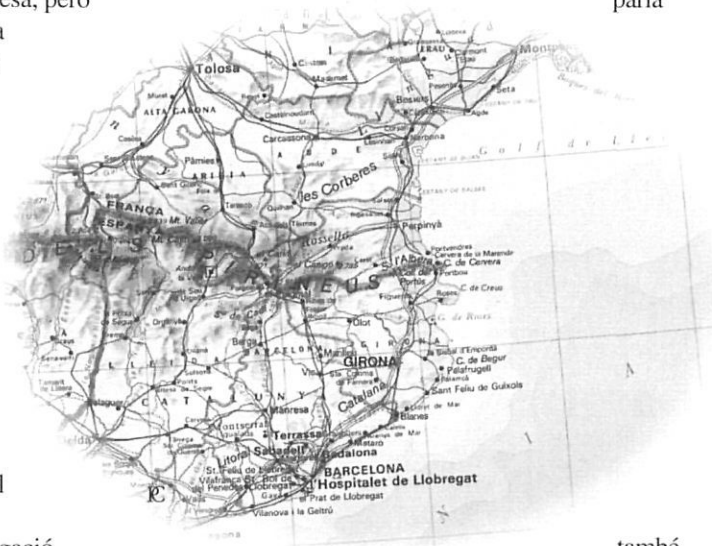
l'obstacle idiomàtic no fou pas ben bé quelcom negligible.

Si ens referim a l'assistència, aquesta resulta un xic més limitada que en les ocasions precedents per part francesa, però és comparable a la nostra presència en les edicions tingudes allà. Hi havia entitats de Carcassona, Cruissan, Perpinyà, Cuixà, Tolosa i Trèbes. Dels centres adscrits al Patronat hi eren els de Banyoles, Besalú, el Ripollès, Figueres, Girona, CEHS, el Baix Empordà i la Selva, a més de la Universitat de Girona i el Centre d'Investigacions Arqueològiques. La delegació andorrana (Comitè de Ciències Històriques) tingué el seu paper i Andorra fou designada, per voluntat unànime, seu de la propera trobada. També hi feren cap, membres com són de la dita Coordinadora, companys d'Osona i de Lleida.

Pel que fa a les relacions humanes i la confraternització, tant l'esmorzar i l'aperitiu (que ajudaren a suportar l'horari poc europeu) com el dinar en foren ocasions propícies. Joan Saqués, vice-president del Patronat, adreçà uns mots de sobretaula als assistents. Havent dinat, hi hagué visita, guiada amb autoritat per Pere Freixas, a la catedral i al Museu d'Art.

Ja a mitja tarda, hom es retrobà de nou a la Casa de Cultura per fixar unes mínimes conclusions i perspectives, entre les quals la ja esmentada del lloc de les sessions de l'any vinent. A més, a partir de

l'experiència catalana hom instà els centres a agrupar-se territorialment en cada àmbit i en una entitat global més formal i es parlà

però no és negligible l'esforç, de vegades purament individual, que s'ha fet per a simplement arribar ací. I és sabut com les coses avancen lentament, si ho fan de debò, i com els salts poden anar a raure al buit.

La convocatòria per part de Patronat Eiximenis ha facilitat molt les coses entre nosaltres, cal dir-ho, ja que s'ha considerat amb encert una activitat pròpia de la institució (la primera, diguem-ho tot, des de les Jornades Pella i Forgas de 1984); fou una avinentesa de trobament i de diàleg entre els centres de l'àrea de Girona, que tenen problemàtiques i reptes comuns als quals el mateix Patronat Eiximenis –i la Comissió Permanent al capdavant– ha d'intentar respondre si vol ésser fidel a la seva essència estatutària de suport i estímul als centres d'estudis adherits.

En definitiva, doncs, en resta un romanent profitós, bé que encara d'intangibles, tant des del punt de vista de relacions externes i de contactes amb altres institucions com en el sentit de la cohesió interna i de la identitat pròpia d'aquesta *rara avis* del panorama erudit local a Catalunya: el Patronat de Cultura «Francesc Eiximenis», una autèntica federació de centres d'estudis que autogestiona, en l'àmbit gironí, els fons que l'administració local (Diputació i, a la llarga, consells comarcals) i el govern català destinen ara com ara –i cal esperar que en el futur– a les edicions científiques.

NARCÍS FIGUERAS